

САРА ВОТЕРС

ОКСАМИТОВІ ПАЛЬЧИКИ

SARAH
WATERS

Fingersmith

САРА
ВОТЕРС

*Океанітві
пальки*

Харків

 Vivat
ВИДАВНИЦТВО

2019

УДК 821.111-311.6
В79

Серія «Художня література»

Перекладено за виданням:
Waters S. Fingersmith / Sarah Waters. —
London : Virago Press, 2003. — 560 p.

Переклад з англійської *Дарини Березіної*

Дизайнер обкладинки *Віталій Котенджи*

Присвячую Саллі О-Джей

Вотерс С.
В79 Оксамитові пальчики / Сара Вотерс ; пер. з англ. Д. Березіної. — Х. : Віват, 2019. — 688 с. — (Серія «Художня література», ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-966-942-985-8 (укр.)
ISBN 978-1-86049-883-3 (англ.)

Неймовірно напружений карколомний сюжет роману сповнений хитро-сплетінь, маніпуляцій і химерних таємниць. Тут є все: кохання, авантюри, зрада, біль та емоційне насильство. Лондон Вікторіанської епохи зображено без прикрас: бідні квартали, засмічена Темза, злодії, жебраки, порнографі й психіатричні лікарні, більше схожі на тюрми. Саме на дні лондонського життя і зростала Сью: у сім'ї шахраїв, які скуповують крадене й торгують дітьми. Одного разу пройдисвіт на прізвисько Джентльмен запропонував дівчині обладунки: влаштуватися служницею до багатій леді, допомогти йому схилити її до заміжжя, заволодіти статками жінки й потім поділити їх. Здавалося б, план простий, і Сью погоджується. Але з'ясувалося, що в дурні можна пошити будь-кого — власне, і її саму.

УДК 821.111-311.6

ISBN 978-966-942-826-4 (серія) © Sarah Waters, 2002
ISBN 978-966-942-985-8 (укр.) © ТОВ «Видавництво “Віват”», ви-
дання українською мовою, 2019
ISBN 978-1-86049-883-3 (англ.)

ПОДЯКА

Авторка висловлює вдячність Ленні Гудінґсу, Джулі Ґро, Джудіт Мюррей, Маркусу Гоффману, Бріджит Ібс, Керолайн Голлідей, Лорі Говінґ, Кейт Тейлор, Джоанн Калогерас, Джудіт Беннетт, Сінтії Геррап, Гір'яні Гімоні й Вероніці Раґо.

ЧАСТИНА ПЕРША

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Звалася я тоді Сьюзен Тріндер, але всі називали мене просто Сью. Я знаю, якого року народилася, але протягом тривалого часу зеленого поняття не мала, якого саме дня. Тому звикла вважати, що день народження в мене на Різдво. Я сирота. Моя мати померла. Утім, я її ніколи не бачила, тож вона для мене була порожнім місцем. Я була дитиною місіс Саксбі, якщо вже говорити про родинні почуття. А за батька мені правив містер Іббс, власник слюсарної майстерні на Лент-стрит¹, у Боро², неподалік від Темзи.

Пам'ятаю, коли саме я вперше замислилася над тим, у якому світі живу й де в ньому те місце, що мені належить.

Була в нас така собі дівчинка на ймення Флора. Вона давала місіс Саксбі пенні за те, щоб я жебрала з нею під час вистави. Мене тоді взагалі часто брали старцювати — надто вже світле в мене в дитинстві було волосся. Флора також була білява, тож могла виставляти мене своєю сестричкою.

¹ Лент-стрит — одна з вулиць в історичній частині Лондона. Відома тим, що на ній мешкав Чарльз Діккенс і розгорталася дія декількох його романів. *(Тут і далі прим. пер., якщо не зазначено інше.)*

² Боро — один із районів Лондона, розташований на південному березі Темзи. Повна назва Боро-оф-Саутерк, історично є частиною графства Суррей.

Театр, куди вона мене повела того вечора і про який ідеться, звався Цирк святого Георгія¹ в Сурреї. Давали тоді «Олівера Твіста». Згадую все це як нічне страхіття. Пам'ятаю райок², а під ним — дешеві ряди партеру. Пам'ятаю якусь тітку напідпитку, яка вчепилася в стрічки моєї сукні. Пам'ятаю, як мерехтіли вогні — сцена від того здавалася якоюсь загрозливо-похмурою, — а також крики акторів і вереск глядачів. Один із персонажів був у рудій перуці, з бакенбардами — я тоді вирішила, що то перевдягнена в кожушок мавпа, такі він фіглі стругав. Набагато гірший був вишкір собацюри з червоними очима. А найпаскудніший був власник цієї собацюри, Білл Сайкс, сутенер. Коли він угатив бідолашну Ненсі ломачкою, у нашому ряду всі посхоплювалися. На сцену хтось швиргонув черевика. А жінка обіч мене голосно заволала:

— Ах ти ж потворо! Паскуда така! Та ти ж мізинця її не вартий!

Не знаю, чому саме — чи через те, що люди зірвалися на рівні й здавалося, що райок от-от полетить донизу, чи через те, що та тітка заголосила, чи, може, тому, що Ненсі, мертвно-бліда, нерухомо лежала біля ніг Білла Сайкса, — мене раптом поймав жах. Здалося, що ми всі загинемо. Я зарюмала, і Флора ніяк не могла мене заспокоїти. А коли жінка, яка щось водала поряд, раптом розвернулася до мене, простягнула руки й усміхнулася, я заверещала ще дужче. Тоді зарюмала й Флора — їй-бо самій, напевне, тоді було лише років дванадцять-тринадцять. Вона відвела мене додому, і місіс Саксбі дала їй ляпаса.

— Що ти собі думала, коли потягла її на це неподобство? — обрилася вона. — Ти ж мала сидіти з нею на сходах! Не для

того я позичаю мою малечу, щоб потім її повертали в такому стані! Вона ж навіть посиніла від плачу! Ти що там робила?

Місіс Саксбі всадовила мене собі на коліна, і я знову заплакала.

— Ну годі, годі, ясочко моя... — сказала вона.

Флора стояла перед нею мовчки й крутила пасмо волосся, прикриваючи почервонілу щоку. Місіс Саксбі була страшна у своїй люті. Вона дивилася на Флору й узутою в пантофлю ногою тупцяла по килиму, колишучись у кріслі-гойдалці — це було величезне рипливе дерев'яне крісло, у яке не мав сідати ніхто, крім неї самої. Час від часу місіс Саксбі плескала грубезною рукою по моїй тремкій спині. Аж раптом...

— Знаю я твої штуки, — сказала вона тихо. Вона взагалі все про всіх знала. — Що там у тебе? Кілька носовичків, еге ж? Кілька носовичків і дамський капшук¹?

Флора засунула пасмо до рота й закусила його.

— Капшук, — зізналася вона за мить. — І слоїчок парфумів.

— Показуй, — наказала місіс Саксбі, простягнувши руку.

Флора насупилася, але запхала пальці до проріхи біля поясу спідниці й заходилася щось там намацувати. Можете уявити собі, як я здивувалася, коли проріха виявилася зовсім не проріхою, а малесенькою шовковою кишенькою, що була підшита до сукні зісподу. Флора витягла звідти чорний матер'яний капшук і слоїчок із корком на срібному ланцюжку. У капшуку виявилось три пенні² й половинка мускатного горішка. Либонь, вона поцупила це в тієї жінки, що була напідпитку й хапала мене за сукню.

Коли зі слоїчка витягли корок, запахло трояндами. Місіс Саксбі форкнула.

¹ Цирк святого Георгія — театр у Лондоні, у виставах якого брали участь тварини.

² Райок (*заст.*) — верхній ярус театрального залу. (*Прим. ред.*)

¹ Капшук — гаманець у вигляді торбинки, що затягується шнурочком. (*Прим. ред.*)

² Грошові одиниці, які згадуються в романі: 1 пенні (пенс) = 4 фартинги; 1 шилінг = 12 пенні; 2 шилінги = 1 флорин; 10 шилінгів = півсоверена; 20 шилінгів = 1 фунт, соверен.